

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 czerwca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 27 kwietnia 2016 r. odmówił K. Ł. (1) prawa do renty rodzinnej od dnia 1 kwietnia 2016 r. W uzasadnieniu wskazał, że ubezpieczony ukończył 25 lat życia, prawo do renty ustało z dniem 31 marca 2016 r., a zatem na ostatnim roku studiów, zgodnie z programem, w związku z tym brak podstaw do dalszej wypłaty renty rodzinnej w związku z powtarzaniem ostatniego roku studiów.

/decyzja – k. 97 - 98 akt ZUS/

Od powyższej decyzji w dniu 15 lipca 2016 r. odwołał się K. Ł. (1), wskazując, że kontynuuje ostatni rok studiów i jego zakończenie jest przewidziane do 30 września 2016 r. Poniósł, że w okresie studiów zmuszony był skorzystać z urlopu dziekańskiego, który to czas spowodował wydłużenie okresu studiów. Nie można tego utożsamiać z powtarzaniem studiów, posiada status studenta potwierdzony posiadaniem legitymacji studenckiej ważnej do 31 października 2016 r.

/odwołanie k. 2 /

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 5 sierpnia 2016 r organ rentowy wnosił o jego oddalenie, podnosząc argumenty te same co w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 3/

Na rozprawie w dniu 23 września 2016 r wnioskodawca wniósł o przyznanie renty rodzinnej do lutego 2017 r.

/e – protokół – 00:02:13/

Sąd Okręgowy

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca K. Ł. (1) urodził się w dniu (...)

/okoliczność bezsporna/

Wniosek o rentę rodzinną po zmarłym ojcu Z. Ł. ubezpieczony złożył w dniu 7 lutego 2011 r. załączając zaświadczenie z dnia 1 lutego 2011 r., zgodnie z którym od 1 października 2010 r. K. Ł. (1) był (...) Politechniki (...) na Wydziale Budownictwa, (...), a nauka miała zakończyć w roku 2014. Nauka na tym kierunku trwa 3,5 roku.

/wniosek – akt ZUS, zaświadczenie – k. nienum. akt ZUS, odpis skrócony aktu zgonu – k. nienum. Akt ZUS/

Decyzją z dnia 15 lutego 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał wnioskodawcy rentę rodzinną po zmarłym ojcu od dnia 26 stycznia 2011 r. tj. od dnia śmierci ojca do 30 września 2014 r pod warunkiem nauki. Pouczył ubezpieczonego, że w przypadku przerwania nauki, zmiany lub podjęcia zatrudnienia ma obowiązek natychmiast powiadomić organ rentowy.

/decyzja – k. 21/22 akt ZUS/

W dniu 27 sierpnia 2014 r. wnioskodawca złożył wniosek o dalszą wypłatę renty załączając zaświadczenie z dnia 26 sierpnia 2014 r., zgodnie z którym od 10 marca 2014 r. wnioskodawca był (...) Politechniki (...) na Wydziale Budownictwa, (...), którą planowo miał zakończyć w roku 2016 r. Nauka na tym kierunku trwa dwa lata.

/wniosek, zaświadczenie – k. 35/36, 37/38 akt ZUS/

Decyzją z dnia 2 września 2014 r. przyznano wnioskodawcy prawo do renty do dnia 31 stycznia 2016 roku.

/decyzja – k. 39/40 akt ZUS/

Pismem z dnia 14 stycznia 2016 r. wnioskodawca zwrócił się o przedłużenie prawa do renty do ukończenia 26 roku życia, wskazując, że będzie na ostatnim roku studiów. Załączył zaświadczenie, że jest (...) Politechniki (...) na Wydziale Budownictwa, (...), rozpoczął naukę dnia 10 marca 2014 r., nauka trwa 2 lata, którą powinien zakończyć w dniu 28 lutego 2017 r. Podano, że K. Ł. przebywa na urlopie dziekańskim od 22 grudnia 2015 r. do 6 marca 2016 r.

/wniosek, zaświadczenie – k. 43/44, k. 45/46 akt ZUS/

W dniu 23 lutego 2016 r. wnioskodawca dostarczył kolejne zaświadczenie, z którego wynikało, że w marcu 2016 r. urlop dziekański zostanie przedłużony do dnia 30 września 2016 r. Od 1 października 2016 r. będzie powtarzał II rok studiów.

/zaświadczenie – k. 59/60/

Planowany termin zakończenia studiów na kierunku architektura stacjonarna II stopnia przy założeniu terminowego zaliczenia wszystkich semestrów datowany byłby na marzec 2016 r. W związku z udzielonymi urlopami dziekańskimi oraz według aktualnej dokumentacji wnioskodawcy planowany termin ukończenia studiów przez niego przewidywany jest na luty 2017.

/pismo – k. 69/70 akt ZUS/

Decyzją z dnia 5 kwietnia 2016 r. organ rentowy od dnia 1 kwietnia 2016 r. zawiesił wnioskodawcy prawo do renty rodzinnej.

/decyzja – k. 77/78 akt ZUS/

W dniu 27 kwietnia 2016 r. wnioskodawca złożył zaświadczenie, z którego wynikało, że wnioskodawca przebywa na urlopie dziekańskim od 6 marca 2016 r. do 25 września 2016 r.

/zaświadczenie – k. 83/84 akt ZUS/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne i skutkuje oddaleniem odwołania.

W myśl art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 887), dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

- 1) do ukończenia 16 lat;
- 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia.

Ustawodawca przyjmuje zatem, że z zakończeniem granicy wiekowej 25 lat prawo do renty rodzinnej ustaje bez względu na okres, jaki pozostał do zakończenia nauki w szkole, jeżeli jest ona odbywana w szkole nie będącej szkołą wyższą. Wyjątek – w odniesieniu do odbywania studiów w szkole wyższej – ustanowiony został w art. 68 ust. 2 ustawy, dopuszczając dalsze, maksymalne przedłużenie okresu pobierania renty rodzinnej przez dziecko, które osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, do zakończenia tego ostatniego roku studiów.

Ustawa nie definiuje pojęcia „ostatniego roku studiów” co w oczywisty sposób rodzi wątpliwości interpretacyjne przy stosowaniu cytowanego przepisu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego panuje jednak zgoda co do tego, iż regulacja zawarta w ust. 2 art. 68 stanowi szczególną regulację normatywną nie poddającą się wykładni rozszerzającej także

przez pryzmat zasad współżycia społecznego, które mogłyby wpływać na stosowanie lub wykładnię imperatywnych przepisów prawa ubezpieczeń społecznych jedynie wówczas, gdyby taka zależność wynikała z konkretnej regulacji tego prawa, co w rozpoznawanej sprawie nie ma miejsca i oznacza to prawo do przedłużonej ochrony ubezpieczeniowej, której termin końcowy wyznacza data zakończenia tego konkretnego (ostatniego) roku akademickiego studiów w szkole wyższej na którym uprawniony ukończył 25 lat życia. O sposobie zaś określania ostatniego roku studiów wyższych nie decyduje wykładnia art. 68 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach, ale odpowiednie postanowienia regulaminu studiów obowiązującego w konkretnej szkole wyższej. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 października 2003 r., II UK 138/03, OSNP 2004/15/271. Sąd Najwyższy stwierdził także, że ustalenie daty, w której dziecko pobierające rentę rodzinną było na ostatnim roku studiów następuje na podstawie wpisu na ostatni rok studiów dokonanego na podstawie regulaminu obowiązującego daną uczelnią. W regulaminie określa się również indywidualny tok studiów, w którym daty rozpoczęcia i ukończenia poszczególnych semestrów i lat studiów nie muszą zbiegać się z datami obowiązującymi ogół studentów. W każdym wypadku regulamin uczelni decyduje o tym, na którym roku studiów studiuje dany student /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2006 r. sygn. I UK 265/05, opubl: Prawo Pracy rok 2006, Nr 7-8, str. 53; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2007 r. sygn. II UK 15/07, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 19-20, poz. 295, str. 841; a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 czerwca 2006 r. sygn. III AUa 487/06, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych rok 2009, Nr 1, str. 77/.

Podnieść należy, że ani przepisy ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1990 r. Nr 65, poz. 385 z późn. zm.), ani żadne inne przepisy dotyczące szkolnictwa wyższego nie regulują kwestii momentu uzyskania statusu studenta wyższego roku. Kwestia organizacji studiów nie została uregulowana w ww. ustawie, lecz pozostawiona została w gestii uczelni wyższych poprzez uchwalenie regulaminu studiów przez samą uczelnię. Również i po zmianie stanu prawnego i wejściu w życie z dniem 1 września 2005 r. nowej ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) kwestia organizacji studiów pozostawiona została w kompetencji władz uczelni.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 kwietnia 2006 r., II UK 174/05, OSNP 2007/7-8/107 wskazał, że jedynym warunkiem przedłużenia prawa do renty rodzinnej jest kontynuowanie nauki na ostatnim roku studiów ponad ograniczenie wiekowe, obiektywne, niezależne od systematyczności nauki, jej pozytywnych rezultatów, czy ewentualnego powtarzania semestrów. Omawiany przepis powinien być zatem wykładany zgodnie z jasnym i niebudzącym wątpliwości brzmieniem, nieróżnicującym przyczyn przedłużenia się czasu studiów. Wskazać należy, że Sąd Najwyższy, w wyroku z dnia 11 kwietnia 1996 r., II UR 4/96, OSNAPiUS 1996 Nr 20, poz. 311, podniósł, że z przepisów regulujących prawo do renty rodzinnej dla dzieci wynika, że zasadniczym celem tego świadczenia jest dostarczanie im środków utrzymania w czasie, gdy w związku z kształceniem nie wykonują pracy dającej źródło utrzymania. Ten cel zwykle zostaje osiągnięty przed ukończeniem 25 roku życia i zasadą jest ustanie wówczas prawa do renty rodzinnej, chociażby uprawniony nie osiągnął jeszcze zasadniczego celu kształcenia. Jedyny wyjątek dotyczy nauki w szkole wyższej, uwzględniony w art. 68 ust. 2 ustawy emerytalnej, który dopuszcza przedłużenie wypłaty renty rodzinnej wówczas, gdy uprawniony osiągnął tę granicę wieku będąc na ostatnim roku studiów. Nie są istotne przyczyny wydłużenia czasu nauki, mogą więc być obiektywne lub subiektywne, także zawinione. Podobnie odniósł się Sąd Najwyższy do przerwania studiowania na czas urlopu dziekańskiego, nie rozróżniając jego przyczyn na takie, które mają charakter obiektywny (np. choroba lub urodzenie dziecka) i inne, zależne od postępowania studenta, zwłaszcza przez niego zawinione, np. powtarzanie semestru z powodu niedostatecznych postępów w nauce (por. wyrok z dnia 3 października 2000 r., II UKN 739/99, OSNAPiUS 2002 Nr 9, poz. 215, por. wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2000 r., II UKN 481/99, OSNAPiUS 2001/19/593/).

Nadto należy zwrócić uwagę na stanowisko Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23 października 2008 r., IIIAUa.185/07, Biuletyn SAKa (...), zgodnie z którym w sytuacji określonej w art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przedłużenie okresu pobierania renty rodzinnej następuje wyłącznie do zakończenia ostatniego roku studiów. Decyzja dziekana uczelni wyższej wydłużająca ubezpieczonemu termin do złożenia pracy magisterskiej nie przedłuża ostatniego roku studiów.

Należy także wskazać, że prawo do przedłużonej ochrony ubezpieczeniowej przysługuje do zakończenia tego konkretnego (ostatniego) roku studiów, na którym uprawniony ukończył 25 lat życia, a nie do ukończenia studiów wyższych bez względu na wiek, skoro okres przedłużenia nie został wyznaczony przez wskazanie innej granicy wiekowej, niż ukończenie 25 lat życia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 12 czerwca 2015 r., III AUa 1177/14, Lex nr 1755194, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 stycznia 2014 r., III AUa 617/13).

Przenosząc rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że ubezpieczony ukończył 25 lat w dniu 23 stycznia 2016 r. tj. na ostatnim roku studiów, jak tego wymaga treść art. 68 ust. 2 w/w ustawy, który zgodnie z zaświadczeniem z Politechniki (...) zgodnie z programem miał trwać do marca 2016 r, bowiem nauka na tym konkretnym kierunku ,miała trwać 2 lata, a nauka rozpoczęła zaczęła się w dniu 10 marca 2014 r .

Fakt, że wnioskodawca nie zakończył studiów w tym terminie z uwagi na udzielony dwukrotnie urlop dziekański i okoliczność, że będzie powtarzał ostatni rok od 1 października 2016 r i tym samym termin ukończenia studiów przesunął się z marca 2016 r. na luty 2017 r, nie ma wpływu na przedłużenie uprawnienia ubezpieczonego do renty rodzinnej po zmarłym ojcu albowiem 25 rok życia ukończył on w trakcie II (ostatniego) roku studiów, który zakończył się zgodnie z programem z końcem marca 2016 r. i powtarzanie ostatniego semestru od października 2016 r. już po ukończeniu 25 roku życia ubezpieczonego nie stanowi podstawy do wypłaty renty rodzinnej do zakończenia powtarzanego semestru, czyli do lutego 2017 r.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego, o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy